

Verkondiging bij de Jubileumviering 800 jaar Orde der Predikers

Lezing: Jesaja 6, 1-6

Evangelie: Lucas 9, 1-6

Beste zusters en broeders,

Door het generaal kapittel van 2013, gehouden te Trogir, Kroatië, werden we tijdig aangespoord om plannen te maken voor het 800jarig jubileum van de Orde. En deze aansporing hebben we in Nederland goed opgepakt. Promotoren uit de broeders, zustercongregaties en leken stimuleerden lokale initiatieven en coördineerden zelf activiteiten.

Het Dominicaans Besturen Beraad besloot om een ambitieuze campagne op te laten zetten. In kerken en kloosters, in kroegen en op universiteiten werden en worden tal van activiteiten georganiseerd om stil te staan bij wat ons draagt, om te delen wat ons beweegt en te vieren dat we bestaan.

Dominicanen zouden geen dominicanen zijn als er ook geen twijfels waren. Is er wel reden om te vieren?

Natuurlijk kun je van mening zijn dat je een jubileum niet hoeft te vieren. Er zijn ook mensen die hun verjaardag niet vieren omdat ze dan toevallig net op vakantie zijn, maar dat hoeft niet te betekenen dat aan een verjaardag geen waarde wordt gehecht. Er zijn ook mensen die zeggen dat het jubileum om inhoudelijke redenen niet vierenswaardig is. Het klassieke kloosterleven past immers niet meer in deze tijd. En daar zit een kern van waarheid in, maar juist ook de kracht van het religieuze leven, zelfs haar bestaansrecht.

We vieren het jubileum, gelukkig! Want er zijn redenen genoeg om het wèl te vieren. Op de eerste plaats mogen we vieren omdat we dankbaar mogen zijn. Ons leven is door de dominicaanse traditie gevormd, die door vele mensen vóór ons werd en door velen nu wordt gedragen.

Op de tweede plaats mogen we vieren dat we nu bij elkaar zijn. Stel dat de orde tien jaar later gesticht zou zijn, en dat we het 800jarig jubileum zouden vieren in 2026. Wie van ons zouden dan nog aanwezig kunnen zijn bij een centrale viering?

En op de derde plaats bestaan we niet omwille van onszelf, maar menen we wat te zeggen hebben, een bijdrage te kunnen leveren aan het zielsgeluk van mensen en aan de samenleving. Het vieren van een jubileum is bij uitstek een mogelijkheid om dat onder de aandacht te brengen.

En dat is ook de insteek geweest vanuit het generaal kapittel namelijk om het jubileum te gebruiken om de boer op te gaan met je boodschap: 'Sent to preach the Gospel'.

De profeet Jesaja – zo hoorden we dat in de eerste lezing – staat als het ware naakt voor de Heer. Want God de Heer ervaart hij als ontzagwekkend. En in die ervaring van de ontzagwekkendheid van God, ervaart hij zijn eigen gebrek en tekort.

Maar nadat hij God de Heer hoorde vragen: 'Wie zal ik sturen? Wie kan namens ons gaan?' antwoordde hij: 'Hier ben ik, stuur mij.'

Opvallend is dat Jesaja de vragen van God pas hoorde, nadat zijn schuld geweken was, zijn zonden teniet waren gedaan. Echte communicatie met God kan pas tot stand komen

wanneer de mens zich vrij voelt. Wanneer je weet, dat je voor God mag staan zoals je bent: de mens met zijn eigen aanleg - zijn eigen talenten en beperkingen - en zijn eigen geschiedenis. Dat klinkt allemaal door in die woorden van Jesaja 'Hier ben ik'. Het is een ander 'Hier ben ik' dan het antwoord op een check van de reisleader die wil weten of iedereen aanwezig is. Het is de 'hier ben ik' van de professie en wijding. Een existentiële presentie.

Het is je aanbieden aan God met de bede 'niet mijn wil geschiede, maar uw wil'. Of zoals de tekst in het bekende lied van de Iona-gemeenschap luidt: 'Neem mij aan zoals ik ben, zuiver uit wie ik zal zijn. Druk uw zegel op mijn ziel en leef in mij.'

Jesaja kan nu volmondig antwoorden 'stuur mij' op de vraag van God de Heer: 'Wie zal ik sturen? Wie zal namens ons gaan?'

Jezus zond zijn leerlingen uit, zo hoorden wij dat in het evangelieverhaal. De volgende stappen bewandelt Jezus daarbij.

Ten eerste verleent hij hen macht en gezag. De Geest die Jezus bezielde, zal nu ook de leerlingen bezielen.

Ten tweede zond hij hen uit om het koninkrijk van God te verkondigen en zieken te genezen. Dit betekent een vorm van verkondiging in woord en in daad. Een verkondiging die handen en voeten krijgt.

Ten derde geeft hij hen allerlei instructies. Het zijn instructies gericht om je zo optimaal mogelijk vrij te maken voor de verkondiging in woord en daad.

Zusters en broeders,

Eens hebben wij tegen God gezegd: 'Hier ben ik'. We hebben 'ja' gezegd tegen zijn roepstem en we zijn onze weg gegaan in het dominicaanse spoor. We hebben verkondigd op allerlei verschillende manieren en onze dominicaanse verkondiging gaat voort tot op vandaag door zusters, broeders, leken en allerlei geëngageerde mensen werkzaam in dominicaanse projecten en parochies.

De pessimisten onder ons hebben in het recente verleden de moed wel eens verloren en dachten dat het in de nabije toekomst gedaan zou zijn met de dominicaanse aanwezigheid in Nederland.

Maar we zijn gezonden, we hebben ons zelf niet gezonden. Het hangt niet allemaal van ons af. Het hangt uiteindelijk af van degene die zendt, van God. En zie, aan een oude boom ontspruiten nieuwe loten.

In 1999 besloten negentien mannen en vrouwen zich in het openbaar te verbinden aan de Orde door te leven overeenkomstig de 'Regel van de lekenbroedersschappen van Sint Dominicus' die in 1985 in Montreal was vastgesteld.

In 2014 legden bij de broeders twee dominicanen hun tijdelijke geloften af waarmee een periode van zestien jaar werd afgesloten zonder professies. Momenteel zitten vijf broeders in een vormingstraject.

En in 2014 vestigden drie zusters dominicanessen van de congregatie van St. Cecilia uit Nashville zich in Sittard.

Lieve zusters en broeders,

Onze samenleving is radicaal anders dan de samenleving van veertig, vijftig of zestig jaar geleden. We leven niet meer in een verzuilde samenleving en de volkskerk is verdwenen.

Kerkelijke instituten lijken te verdwijnen in de marge en de ICT-revolutie heeft onze manier van leven en communiceren drastisch veranderd.

En toch, het 'hier ben ik, stuur mij' klinkt nog steeds. En verkondiging van het koninkrijk van God in woord en daad blijft noodzakelijk. Vele mensen zijn op zoek naar zingeving en naar diepgang. De velden zijn rijp voor de oogst, er zijn arbeiders, maar de grootste uitdaging lijkt te zitten hoe we de mensen kunnen bereiken met onze verkondiging, hoe we aansluiting kunnen vinden. Het verstaan van de tekenen van deze tijd is daarbij onontbeerlijk, maar is uiterst gecompliceerd.

Er zal in Nederland een voldoende groot aantal van kernchristenen en kernkatholieken moeten zijn. Onze godsdienst is een inwijdingsgodsdienst. Het vraagt om traagheid. Er zullen voldoende mensen toegerust moeten worden om echt drager te zijn en te worden van die traditie. En daarnaast zullen we wegen moeten vinden om zinzoekers te bereiken met onze verkondiging.

Nieuwe wegen moeten worden gevonden en uitgetoet. Een nieuwe generatie van mensen die behoort tot de brede Dominicaanse Familie is hiervoor noodzakelijk. Een nieuwe generatie om vernieuwend bezig te zijn in de verkondiging en een nieuwe generatie die een spiegel voor kan houden aan de oudere generatie om zodoende een nieuw elan te kunnen bewerkstelligen.

De dominicaanse verkondiging is ons antwoord op de roepstem van God en deze vorm van verkondiging vereist onderlinge samenwerking, studie en contemplatie. Het is een verkondiging die ook gestalte kan krijgen, zelfs als je niet veel anders meer kunt dan alleen maar te zijn.

Mogen wij ons zo uitgezonden weten in de geest van Dominicus, in de geest van onze vele dominicaanse voorgangers en in Christus' naam, in Gods naam.

Amen.

René Dinklo o.p.